

הוכן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף י"ז ע"א

האם מתיר מפגל מתיר באופנים דלהלן?

שחט אחד מכבשי עצרת על מנת לאכול השני למחר	הקטיר קומץ על מנת להקטיר לבונה למחר ¹	
לא הוי פיגול	לר"מ ורבנן: הוי פיגול ³ לר' יוסי: לא הוי פיגול ⁴	לחריפי דפומבדיתא ²
לא הוי פיגול	לא הוי פיגול ⁵	לרב חסדא בשם רב

הקומץ את המנחה וחישב מחשבת פיגול כדלהלן, מה דינו?

קמץ ע"מ לאכול מחר דבר שדרכו להקטיר	קמץ ע"מ לאכול מחר פחות מכזית	
כשר	כשר	לרבנן
איכא מ"ד: פיגול וחייבים כרת ⁶ ואיכא למ"ד: פסול מדרבנן ⁷	כשר	לר' אליעזר

¹ הנה סוגיא זו הגם שדומה למשנה דריש פירקין, מ"מ שונה היא. רצוני לומר, דברי פירקין אמרינן לרבנן דר' יוסי שאם קמץ את הקומץ ע"מ להקטיר את הלבונה מחר חייב כרת. וא"כ לכאורה קשה במה נחלקו האמוראים כאן גבי הקטיר קומץ ע"מ להקטיר את הלבונה למחר [וודאי דרב חסדא אמר את דבריו גם אליבא דרבנן כדמוכח מפירש"י ולא נחלקו במחלוקת תנאים]. וי"ל דלעיל בריש פירקין גבי הקומץ ע"מ להקטיר לבונה, גם רב חסדא מודה, והטעם דשם אין הלבונה נקראת כ"כ מתיר [אליבא דרבנן, אמנם לר' יוסי כן נקראת מתיר גמור], כיון שקודם קמיצה א"א עדיין להקטירה, ורק כאן שאחר שקמץ כבר, שיכול להקטיר את הלבונה אפ"י קודם שיקטיר את הקומץ, חשובה הלבונה מתיר גמור, ולכך ס"ל לרב חסדא כאן שאין הקומץ שהוא ג"כ מתיר מפגל ללבונה. [וחילוק זה נזכר כבר בתוס' לעיל דף י"ד ע"א ד"ה והלבונה - ועי' יד בנימין (אלישיב) כאן].

² ואף שגם הם מודים שבעלמא אין מתיר מפגל מתיר, כמו שמצינו גבי שחט אחד מן כבשי עצרת ע"מ לאכול חבירו מחר - דשניהם כשרים, מ"מ כאן שהוקבעו בכלי אחד - הקטורת והלבונה - כחד דמו, [והוי כמקטיר כזית על מנת להקטיר כזית למחר].

³ מבואר בסוגיא שאפ"י לרבנן שאמרו לעיל טז, א במקטיר הקומץ ע"מ לאכול שירים למחר, דהוא פיגול בחציר מתיר ולא מפגל את הלבונה, כאן מודו, דדוקא שם שהלבונה במילתא קיימא בלא מחשבת פיגול, משא"כ כאן שחושב ע"מ להקטיר הלבונה מחר, שהגם שחישב רק בהקטרת הקומץ הוי כאילו חישב בכל המתיר.

⁴ פירש"י בד"ה כחד דמו, דכל דברי חריפי דפומבדיתא הם דוקא לר"מ ורבנן, אולם לר' יוסי דריש פירקין שסובר שאפ"י בקומץ [שהיא עבודה שלימה] על מנת להקטיר לבונה מחר אין מתיר מפגל מתיר, כ"ש גבי מקטיר את הקומץ [שאינה עבודה שלימה] שלא יפגל את הלבונה משום שאין מתיר מפגל מתיר, אמנם מודה הוא שעכ"פ היא פסולה.

⁵ ואפ"י לר"מ דס"ל דמפגלין בחצי מתיר ה"מ כשחישב בהקטרת הקומץ על שיריים [שהשיריים אינם מתירים - אלא ניתרין ע"י הקומץ], אולם כשחישב בהקטרת הקומץ על הלבונה, שהיא אינה ניתרת ע"י הקומץ אלא היא עצמה מתירה, בזה לא שידך פיגול - דאין מתיר מפגל מתיר וכנ"ל.

חוכן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף י"ז ע"ב

להו"א⁸, במה נחלקו ר' יהודה ור' אלעזר אליבא דר' אליעזר⁹?

במחשבת הינוח	במחשב על אכילת אדם למזבח ולהיפך	
פסול	פיגול וחייב כרת	לת"ק / לר' יהודה
פסול	פסול	לר' אלעזר

למסקנא, במה נחלקו ת"ק ר' יהודה ור' אלעזר אליבא דרבנן ור' אליעזר?

במחשבת הינוח	במחשב על אכילת אדם למזבח ולהיפך	
כשר לכו"ע	לרבנן: כשר לר' אליעזר: פסול ¹⁰	לתנא קמא
פסול לכו"ע ¹¹	לרבנן: כשר לר' אליעזר: פסול	לר' יהודה
לרבנן: כשר לר' אליעזר: פסול	לרבנן: כשר לר' אליעזר: פסול	לר' אליעזר

⁶ בתחילה נסתה הגמ' לומר שהמ"ד הזה הוא ר' יהודה בשיטת ר' אליעזר, ולבסוף דחתה שלכו"ע אין כרת וכדלהלן. אולם לר' יוחנן שדרש את דברי ר' אליעזר מקרא, ודאי שלא ס"ל כדחיית הגמ'. וכמבואר בתוס' לקמן יח, א ד"ה אלא.

⁷ וכמבואר בעמ' ב'. וכן פירש רש"י במשנתנו שגזר ר"א במחשבה שלא כדרכו אטו כדרכו.

⁸ פירוש, דהנה בהו"א סברנו דאיכא רק ב' מחלוקות בברייתא בדין מחשב באכילת מזבח לאדם [כגון: שוחט את הזבח לשתות דמו למחר, או לאכול אימוריו למחר], או מאכילת מזבח לאדם [כגון להקטיר הבשר למחר], ובדין מחשב להניח דמו למחר.

⁹ אמנם אליבא דרבנן, בכל מחשבות דלהלן הזבח כשר.

¹⁰ דלמסקנא אמרינן דלכו"ע אין במחשבות אלו פיגול גמור לחייב כרת אלא רק פסול.

¹¹ ס"ל דכאן גם רבנן מודים שפסול, ומשום דגזרינן מקצת דמו אטו כל דמו, ובמניח כל דמו - הוא פסולא דאורייתא.